

No. 27

ANUL IV  
10 V 1935

Redacția și Administrația:  
BUCUREȘTI  
Calea Victoriei No. 5  
TELEFON 3.70-13

# Victoria

16 PAGINI 2 LEI

Director și proprietar:  
MARTON HERTZ

Redactor responsabil:  
ST. FREEMAN

ZIAR COTIDIAN CU ULTIMELE NOUȚĂȚI ȘI ȘTIRI LITERARE

## DUHOVNICUL + SATĂNEI



Bietul animal își duse stăpânii până la poarta de miazăzi a cetății. (pag. 373).

**Citiți în fiecare Joi**

# **R e p o r t e r**

săptămănal ilustrat, politic, literar și artistic  
cu colaborarea celor mai cunoscuți prozatori din  
publicistica românească.

**8 pagini mari**

**5 Lei**

## **LEGEA CONVERSIUNII**

**Ce trebuie să facă datornicii**

**până la scadența  
de 15 Mai 1935 ?**

Indrumări practice de

**Avocat S. B. Faibes**

**Lei 15** la toți librarii și depozitarii de ziare.

Depozitul general Editura IG. HERTZ,

București I, Calea Victoriei No. 5

## **Admiratorii lui == == PANAIT ISTRATI**

pot avea bustul său, în schimbul sumei de Lei 500  
adresându-se

Ediției IG. HERTZ, București I, Cal. Victoriei

#### 44. — O vânătoare de oameni.

— Oare vor fi băgat de seamă până acum?

— Nu cred! Sunt siguri că te voi duce la prefectură.

— Năpârca nu cred că se va lăsa înșelat atât de ușor! Totuși, nu putem goni mai tare, fiindcă animalele acestea sunt iuți, dar nu țin multă vreme. Al meu, cel puțin, a și început să gâfâie.

— Până unde trebuie, au să țină ei.

— Până unde trebuie, e cam departe, frate Horia. Deoarece nu ne putem socoti scăpați de primejdie, decât numai dacă izbutim să ne apropiăm de Vârful Măgurii. Acolo știu o ascunzătoare, în care nu ne vor găsi Ungurii. Dar dacă au asmuțit pandurii pe urmele noastre, nu nădăjduiesc să ajungem până acolo, fiindcă îți spun, calul meu a și început să obosească.

— Fii fără grijă, frate Coriolan — răspunse Horia, care călărea alături de voinic, prin Alba Iulia. — Noi suntem călăreți cu schimbul.

— Cum adică? — întrebă Coriolan, nedumerit.

— La un anumit loc vom găsi cai de schimb, așa că, chiar dacă animalele astea vor obosi, noi de Unguri tot vom scăpa.

— Ai avut vreme să pregătești și cai de schimb? — întrebă chipeșul Român, neîncredător.

— Și încă ce cai! Numai foc și pară.

— Și unde sunt?

— Dacă gonim ca până acum, peste zece minute vom fi la ei.

În clipa aceea calul lui Coriolan ciuli urechea.

Voinicul își încordă și el auzul, apoi exclamă, ciudat:

— Auzi strigătele Ungurilor? Și-au dat seamă de păcăleala pe care au mâncat-o și au pornit după noi. Și au gonit cumplit, căci depărtarea dintre ei și noi nu poate fi mai mare de șase-șapte sute de pași, după cât trădează urletele lor.

— Dă pînteni calului și fii fără grijă, frate Co-

riolan, căci nu vor pune mâna pe noi, — răspunse însă Horia, fără să pară cătuși de puțin îngrijorat.

Dar după zece pași, parcă era un făcut, voinicii trebuiră să oprească și încă atât de brusc, încât calul lui Horia se ridică atât de sus pe picioarele dinapoi, încât, când să revină pe toate patru picioarele, căzu și nu se mai putu ridica.

Își rupsese amândouă picioarele din față.

În cădere mai prinsese sub el și piciorul stâng al lui Horia, care izbuti numai cu multă greutate să se desfacă din șea.

Și, spre culmea ghinionului, în cădere Horia își scrântise piciorul stâng din glesnă.

Iar toate acestea se întâmplară voinicilor numai din pricina unei blestemate de căruțe, care cotise în goană pe după un colț de stradă și peste care Coriolan și Horia ar fi dat cu cai cu tot, dacă nu opreau atât de brusc.

Situația era dintre cele mai grave.

Strigătele și urletele Ungurilor, cari făceau a-nume gălăgie, pentru ca lumea să se dea la o parte din calea lor și să aibă drumul liber, se auzeau tot mai aproape.

Iar bieții Români nu mai aveau acum decât un singur cal întreg și, pe deasupra, Horia își mai scrântise și piciorul.

— Fugi, frate Coriolan — strigă Horia prietenului său — scapă măcar tu, dacă eu nu am avut noroc!

— Să fug și să te las pe tine aici? — răspunse însă voinicul. — Drept cine mă iei, frate Horia? Sau scăpăm amândoi, sau murim împreună!

Cu aceste cuvinte sări din șea.

— Pentru numele lui Dumnezeu, dar ce ai de gând? — strigă Horia. — Nu auzi urletele Ungurilor? Sări înapoi în șea și fugi. Cu mine nu-ți bate capul, căci nu mă vor recunoaște în hainele astea.

— Horia — răspunse Coriolan cu hotărîre — nu avem vreme de pierdut. Ridică-te și eu te voi

ajuta să te urci în șea. Vom călări împreună, până la caii de schimb.

— Dar calul tău este obosit, nu ne va putea...  
Coriolan nu-l lăsă însă să sfârșească.

— Ți-am spus să nu mai pierzi vremea de pomană. Dacă nu mă ascuți, ne scapă și cea din urmă putință de a ne salva. Hai!

Cu aceste cuvinte îl luă aproape pe sus și-l așează în șea, pe propriul său cal.

După aceea se aruncă și el în față și dădu pinteni calului.

Firește însă că animalul, obosit încă de mai înainte, pe când purta în spinare un singur călăret, înainta acum mult mai încet.

Răcnetele Ungurilor se apropiau tot mai amenințător.

— N'are niciun rost să pierim amândoi, când măcar tu ai putea scăpa! — zise Horia din nou.

Coriolan, însă, nici măcar nu-i răspunse. El se trudea pe cât putea, să stea în șea astfel, încât greutatea trupului său să fie resimțită de animal cât mai puțin.

Acesta însă înainta încet, grozav de încet, față de ceea ce ar fi trebuit să alerge, având în vedere primejdia ce-i pândea pe stăpânii săi.

Era un cal bun, foarte iute.

Era însă unul din caii aceia, cari aleargă ca o săgeată un sfert de leghe, o jumătate de leghe, pe urmă însă puterile le scad deodată și nu mai sunt în stare să alerge nici măcar cât o mârtoagă de munte.

Totuși, bietul animal își duse stăpânii până la poarta de miazăzi a cetății, fără ca Ungurii să se fi apropiat într'atâta de fugari, încât să-i poată vedea.

Dar dacă Ungurii cari intraseră în oraș pe urmele lor, nu-i vedeau încă, în schimb îi zăriră ceilalți panduri, cei cari porniseră să le iasă înainte, înconjurând zidurile cetății.

Aceștia, neavând de înfruntat piedecile firești care se ivesc pe străzile unui oraș, veniseră în goană

nebună și cu toate că avuseseră un drum mai lung de făcut, din pricina ocolului, ajunseseră la poarta de miazăzi mai repede decât colonelul și Szomoroky, cu oamenii lor.

Este adevărat că deocamdată nu ajunseseră chiar la poartă. Mai aveau până la ea vreo cinci sute de pași.

Însă ce însemnau acești cinci sute de pași pentru caii lor obișnuiți cu alergăturile lungi, mai ales când calul fugarilor era obosit și când trebuia să poarte în spinare doi oameni?

Nu mai putea fi vorba decât de câteva minute, până când pandurii îi ajungeau pe Horia și pe Coriolan, până când voinicii Români aveau să cadă în mâinile Ungurilor.

Fiindcă, ar fi fost o nebunie să se ia la luptă cu opt jandarmi călări, ei doi, din cari unul, Horia, nici măcar nu se putea ține pe picioare.

Afară de asta, între timp soseau din urmă și Năpârca cu oamenii săi.

— Frate Coriolan, — zise atunci Horia — pentru cea din urmă oară te rog, te implor, în numele sfintei noastre cauze, lasă-mă pe mine aici și urmează-ți singur drumul, ca măcar tu să mai ai sorți să scapi.

— Iar eu te rog pentru cea din urmă oară să sfârșești cu asemenea prostii! — răspunse chipeșul iubit al Ilincăi și își îmbărbătă calul, care simțind parcă primejdia ce amenința pe stăpânii săi se repezi spre pădure.

Avântul bietului animal însă, nu ținu decât vreo cincizeci de pași, după cari galopul lui se transformă în niște înduioșătoare sărituri, cari îl făceau caraghios atât pe el, cât și pe călăreții săi.

În vremea asta, pandurii se apropiau tot mai mult de fugari, atât pe dreapta, cât și pe stânga.

Ungurii începuseră să urle, să strige și să-și rotească amenințători săbiile deasupra capului.

Puști nu aveau pandurii, spre marele noroc al Românilor. Pe vremea aceea jandarmii erau înarmați

numai cu săbii și pistoale, iar pistoalele de atunci nu băteau decât la o depărtare de vreo cincizeci de pași.

Pandurii nu purtau puști decât numai când porneau în vreo expediție, sau când li se porunceau anume.

De aceea voinicii nu erau expuși primejdiei de a fi împușcați din depărtare.

Strigau ei, Ungurii, să se predea, însă Coriolan își îmbărbăta mereu calul și deși vedea că sărmanul animal nu înaintează decât ca un catâr, tot nu voia să renunțe.

Pentru a ajunge mai repede înaintea fugarilor, Ungurii părăsiră drumul și își goneau caii peste câmp.

Veneau ca niște volburi, din două părți, doi nori de praf însemnând în urma lor drumul pe unde trecuseră.

Deodată apoi, se iviră pe poarta cetății și colonelul, cu Năpârca din Galda și ceilalți zece panduri.

Sălbatece chiote de bucurie răsunară în văzduh și cel de al treilea grup de urmăritori se năpusti și el după fugari, pe câmpul deschis.

În clipa aceea între primele două grupuri de panduri și Români mai era numai o depărtare de vreo trei sute de pași.

Până la marginea pădurii tot atât, poate chiar mai mult.

Orice salvare părea cu neputință. Fugarii n'ar fi apucat să facă nici jumătate din drumul până la pădure și pandurii i-ar fi ajuns din urmă.

— Horia — zise atunci Coriolan, desnădăjduit — scoate-ți cuțitul și înțeapă puțin calul în coapsă. Va fi un pinten cam sălbatec, dar o să ne ierte Dumnezeu.

Horia pricepu gândul prietenului său și-i duse îndată dorința la îndeplinire.

Calul se avântă din nou, timp de câteva clipe, câteva nenorocite secunde, alergă iarăși mai repede, menținând depărtarea dintre el și panduri.

Nădejdea fugarilor mai licări odată, o slabă speranță le mai încolți în suflet.

În curând, însă, și această licărire se spulberă și această speranță se irosi.

Sfortărea calului ținu pe o distanță de câțiva zeci de pași, apoi avântul lui scăzu din nou. Ungurii apropiându-se acum ca un vârtej cotropitor.

Distanța dintre urmăriți și urmăritori scădea văzând cu ochii.

Nu mai erau între ei decât două sute cincizeci de pași... două sute... o sută cincizeci...

— Frate Horia — zise atunci Coriolan, cu neapusă amărăciune — soarta noastră e pecetluită. Dar de cât să cădem de vii în mâinile Ungurilor cari ne vor schingiui în chipul cel mai crud, mai bine să murim bărbătește, vânzându-ne pielea cât mai scump. Pistoalele îți sunt încărcate?

— Amândouă! — răspunse Horia.

— Și ale mele! — zise Coriolan. — Așa dar, împreună avem opt plumburi. Dacă ochim bine, cel puțin patru din cei opt panduri cari sunt mai aproape de noi, ne vor însoți pe lumea cealaltă. Bagă de seamă însă, să nu tragi prea repede! Eu îi iau asupra mea pe cei din stânga. Tu îngrijește de cei din dreapta. Iar când nu vom mai avea plumburi, să murim cu spada în mână.

Odată cu ultimul cuvânt, Coriolan strânse frâiele și calul se opri.

#### 45. — Blestemul unei mame.

Bătrâna Kassayné moțăia cu capul pe masă. Din când în când se trezea din piroteală și, atunci, murmura cuvinte, din care nu se putea înțelege decât numai o neînsemnată parte.

— Ce mă fac... ce mă fac?—spunea ea, printre suspine. — Petrică... niciodată... Femeia de verde... nenorocire... cărțile mele nu m'au mințit niciodată!

Și ațipea iarăși.

Nu de somn firesc, nu de oboseală, ci din pricina rachiului de pere, din care în ultimele două zile băuse fără încetare.

Și băuse biata femeie de teamă și inimă amară, fiindcă Ilinca, femeia de „verde” din cărțile ei, fata pe care Petre Cara voia s'o ia de nevastă, fugise într'un chip misterios, fără a-i mai putea da de urmă.

Asta se întâmplase cu două zile în urmă și de atunci Kassayné bea fără încetare rachiou de pere, pentru a uita, pentru a nu-și da seamă de mânia ce-l va cuprinde pe Petrică, atunci când acesta va afla nenorocirea.



Fiindcă Petre Cara îi spusese lămurit:

— Dacă fata fuge, în viața ta nu mă mai vezi în ochi!

— Nu, numai asta nu! — gâfâi bătrâna, trezindu-se iarăși din somnul beției, tocmai cu gândul la aceste cuvinte ale lui Cara. — Nu sunt eu de vină, Petrică maică... Am păzit-o... dar mi-a fost milă de frăgezimea trupului ei și am scos-o din ghe-lărie... Mai bine o lăsam acolo, să putrezească...

Kassayné se uită la sticlele de pe masă, mai zări într-una din ele puțin rachiu, duse sticla la gură și dădu pe gât băutura.

Capul îi căzu apoi din nou peste mână întinsă pe masă și, mormăind cuvinte neînțelese, fosta hangioaică ațipi iarăși.

Din această amorțeală o trezi o voce brutală, care răsună chiar lângă ea:

— Hei, scoală, Mamă Roji!... La dracu, dar ce bucurie te-a năpădit de nu mi-ai mai lăsat și mie măcar o picătură de rachiu?... Și ai băut, nu glumă... Masa e plină de sticle goale... Hei, Kassayné, scoală, femeie, sau ai murit?

Abia acuma, în urma sgâlțâiturilor se trezi fosta hangioaică. Ea cătă aiurită, cu ochii ei înroșiți de plâns și de rachiu, spre cel care o trezise din beție.

Dar de îndată ce dădu cu ochii de omul acesta, a cărui venire altădată îi pricinuisese atâta bucurie, sări ca arsă de pe scaun și se retrase în fundul odăii, îngrozită de moarte.

— Petrică... Dumnezeu, tu ești Petrică?

Petre Cara, căci el era cel ce o trezise din beție pe bătrână, se uită la ea cam nedumerit. Niciodată, de când o cunoștea el, fosta hangioaică nu se speriasese la venirea lui. Dimpotrivă, venirea lui însemna pentru Kassayné un prilej de mare bucurie, ceea ce ea însăși îi mărturisese în nenumărate rânduri.

Ce se întâmplase, deci, cu Kassayné, de părea atât de speriată, atât de îngrozită, la vederea lui?

— Ce ai, Mamă Roji, de te uiți la mine ca la o nălucă? Sau poate că rachiul de pere te-a făcut să vezi stafii în vis și mă iei și pe mine drept un strigoiu?

— Nu, Petrică... dar vezi tu... ațipisem și m'am speriat când m'ai trezit din somn.

Venirea neașteptată a lui Petre Cara o trezise pe jumătate din beție pe bătrână. Dar teama ei de ceea ce avea să urmeze, când Petre Cara va afla de dispariția Ilincăi, era atât de mare, încât chiar dacă

ar fi fost trează pe deplin, tot s'ar fi pierdut cu firea, tot s'ar fi bâlbâit și n'ar fi știut ce să răspundă.

— Rachiul e de vină de te-ai speriat în așa hal, Mamă Roji — zise ticălosul rânjind. — La dracu, niciodată nu te-am găsit lângă atâtea sticle goale. Ce-ai pățit?

Bătrâna ridică din umeri, se uită numai cu coada ochiului la Cara, apoi răspunse, tot șovăielnic:

— N'am pățit nimic, maică... Nici nu le-am băut eu pe toate...

— Mii de draci! — strigă Petre Cara, cu răutăcioasă bucuriile. — Te pomenești că ai dat-o pe brazdă pe Ilinca și ai petrecut împreună! Dar fiindcă veni vorba, ce mai face Ilinca? S'a mai cumițit, sau tot atât de a dracului e?

Bătrâna se cutremură la auzul acestor cuvinte. Sărmana de ea nădăjduse că va veni vorba despre „femeia de verde” mai târziu, nădăjduse că va avea timp să-l ia pe Cara pe ocolite și să-i spună nenorocirea încetul cu încetul.

Iată, însă, că flăcăul o întreba de Ilinca, de îndată ce intrase în casă.

Ce să-i răspundă? Să-i spună adevărul? N'avea inimă s'o facă. Și aceasta din două pricini: Mai întâi, fiindcă știa cât îl va îndurera vestea dispariției fetei, iar în al doilea rând, fiindcă se temea grozav de răzbunarea care știa că va veni: Petre Cara nu va mai da niciodată pe la ea.

Nu, în niciun caz nu putea să-i spună chiar de la început vestea misterioasei întâmplări. Trebuia să-l mintă, pentru ca măcar atâta timp cât va sta minciuna în picioare să-l poată avea acolo pe Petrică al ei. Căci își dădea prea bine seama că pe urnă nu-l va mai vedea niciodată.

Petre Cara era prea încăpățânat din fire pentru a nu-și duce la îndeplinire amenințarea.

De aceea bătrâna Kassayné își adună puterile și, cântând să pară cât mai adevărat, ceea ce spunea răspunse:

— Da și nu... Când mai țipă, când mai bocește... dar cu timpul cred că o să se îmblânzească... Acum, însă, las-o pe Ilinca, șezi colea și spune-mi pe unde ai mai fost și ce-ai mai făcut?

Lui Cara însă îi ardea mai mult să știe ce făcea Ilinca și s'o vadă, decât să povestească bătrânei ceea ce făcuse până atunci.

De altfel, ticălosul nici nu se sfii să arate bătrânei această preferință a sa.

— Ba să mă ierți matale, n'o las de loc pe Ilinca — zise el, fără cruțare — fiindcă pentru ea am venit aici și nu pentru altceeva. Unde este? Tot în ghetărie?

— Nu... am scos-o de acolo... fiindcă se jilăvise cu totul — răspunse fosta hangioaică, fără a îndrăzni să se uite în ochii lui Cara.

— Drace! — exclamă ticălosul, încruntându-și sprâncenele stufoase. — Și unde ai dus-o?

— Intr'una din fostele odăi ale argaților, alături de ghetărie, — răspunse bătrâna. — Dar fii fără grijă, căci fereastra are zăbrele și nu poate fugi de acolo.

Spunând acestea bătrâna stătuse tot timpul cu ochii în pământ și glasul îi tremurase atât de tare încât Cara se uită cam bănuitor la ea.

— Mă duc s'o vad! — zise el deodată, spre groaza nefericitei bătrâne. — Unde-i cheia?

Kassayné era mai mult moartă decât vie. Încurcată, fără să știe ce să răspundă în grabă, ridică din umeri, se uită în stânga, în dreapta, apoi, venindu-i un gând, începu să scormonească prin buzunarele șortului.

— Naiba s'o ia de cheie, că doar adineaori am umblat cu ea — zise dânsa în cele din urmă. — Dar trebuie să fie pe aici pe undeva!

Apoi se duse la un scrin, ba la o mescioară, se prefăcu că este în căutarea cheii, pe urmă, după ce n'o găsi, îi zise lui Cara, dar fără a se întoarce spre el:

— Și doar adineaori am umblat cu ea... Nu știu

însă ce grabă te-a apucat și pe tine... Mai las-o și tu acum, că ai tot timpul s'o vezi când îți va fi nevestă... Ia și tu un scaun și să mai stăm nițel de vorbă, căci mi se pare un an de când nu te-am mai văzut.

Felul de a se purta al bătrânei, vădita ei încurcătură, tremuratul glasului ei, făcură ca bănuiala nelămurită ce încolțise în mintea ticălosului să crească tot mai mult.

De aceea, departe de a se lăsa convins de cuvintele fostei hangioaice, Cara zise cu hotărîre:

— Mamă Roji, pe mine nu mă duci cu vorba. Eu vreau s'o văd pe Ilinca chiar acum și basta! Mie mi se pare cam ciudată povestea asta cu cheia pe care abia ai avut-o și n'o mai ai.

— De ce să ți se pară ciudată, maică? — bâigui bătrâna.

Dar mai bine făcea dacă tăcea din gură. Glasul îi era atât de stins, atât de sugrumat, încât Cara se încrunță și mai mult și grosolan, cum era de obicei când cineva nu-i făcea pe plăc, se răsti:

— Ascultă, Kassayné, mie nu-mi miroase a bine. Aici s'a petrecut ceva și... să te ferească Dumnezeu să i se fi întâmplat ceva Ilincăi! Nu vrei să-mi dai cheia... Bine! Voiu ști eu să deschid ușa și fără cheie.

Cu aceste cuvinte nemernicul trădător de neam se repezi spre ușă și ieși în curte, mai înainte ca fosta hangioaică să-l poată împiedeca. În urma lui, sărmana bătrână începu să alerge de colo până colo prin odaie, să plângă, să-și frângă mâinile și să se vaiete:

— Dumnezeuule, ce mă fac eu... ce mă fac? Acum va afla adevărul... și va pleca, pentru a nu se mai întoarce niciodată.

Deodată, bătrâna se cutremură și rămase încremenită.

Apoi De afară se auzise un urlet ca de fiară turbată și îndată după aceea, strigătul de durere al unui servitor:

— Nu mă bate, bade, că eu nu știu nimic... De două zile n'am mai văzut-o la fereastra zăbreliată.

Bătrâna Kassayné recunoscuse glasul unuia dintre servitorii ei și un al doilea strigăt de durere o făcu să înțeleagă că, în furia lui, Cara îl lovise și a doua oară.

— Sfântă Fecioară, apără-mă! — murmură bătrâna. — Bietul Petrică e atât de infuriat încât te pomenești că va da și în mine... Dar nu, asta nu se poate... va avea milă de bătrânețele mele. Se va duce însă, se va duce și niciodată nu-l voi mai vedea!

Nefericita bătrână își acoperi fața cu mâinile și lacrimi amare începură să i se prelingă printre degete.

Pe când stătea astfel cu fața acoperită, deodată ușa se deschise, îmbrâncită cu putere și în pragul ei se ivi Petre Cara.

Un țipăt de spaimă ieși din pieptul fostei hângioaice, care se dădu înapoi îngrozită de moarte și atât de speriată, încât simpla ei atingere de marginea patului, o făcu să se clatine și să cadă pe pat.

Ceea ce o speriasse, ceea ce o îngrozise atât de cumplit, era însuși Petre Cara, sau mai bine zis, ceea ce devenise Petre Cara.

Ticălosul stătea în pragul ușii cu pumnii încheștați, cu ochii ieșiți din orbite, injectați de sânge, cu părul vâlvoi și fața-i ciupită de vărsat roșie ca fărâșul.

— Kassayné, bătrână sgritțoroaică, unde este Ilinca? — striga mizerabilul și glasul lui, de obicei răgușit de băutură, părea asemenea sunetelor pe care le scoate un cui frecat de o tablă ruginită.

Băta bătrână înmărmurise însă, văzând chipul desfigurat de furie al aceluia pe care îl iubea atâta și nu fu în stare să răspundă ceva.

— Spune, muma pădurii, unde-i Ilinca, nu auzi? — urlă nemernicul din nou și se apropia până

lângă fosta hangioaică, care tremura ca varga pe marginea patului.

Kassayné murmură ceva, însă nimeni n'ar fi putut înțelege ce vrea să spună.

— Răspunde, nu auzi? — strigă Cara și pumnii lui încheștați se ridicară, gata să lovească.

— Petrică! — îngână atunci bătrâna. — Ai îndrăzni să dai în mine?



— Dau și în tine, dacă nu-mi spui unde este Ilinca! — răspunse mizerabilul, făcând spume la gură de mânie. — Unde este Ilinca?

— A fugit! — bolborosi Kassayné în cele din urmă și răsufală ușurată, de parcă i s'ar fi luat o piatră de pe inimă.

— A fugit? — tună nemernicul și ochii-i se injectară și mai mult. — Cum a fugit? De ce n'ai avut grijă de ea? De ce ai scos-o din ghețarie?

— Petrică maică, — zise bătrâna, căutând să-l îmbuneze — dar nu mai putea rămâne acolo, căci se îmbolnăvea. În câteva zile se făcuse numai piele și osul. Mi-era teamă că se prăpădește.

— Mai bine să se fi prăpădit, decât să-mi fugă! — răspunse nemilosul trădător. — Dar spune-mi,

povestește-mi, cum a fugit, când a fugit, pe unde a fugit?

Printre lacrimi și suspine, biata Kassayné istorisi lui Cara cele întâmplate în ziua dispariției fetei.

— Și n'a văzut-o nimeni? — întrebă ticălosul.

— Nu știe nimeni încotro a apucat?

— N'a văzut-o nimeni, Petrică maică — răspunse bătrâna, frângându-și mâinile de disperare că-l făcea să sufere atâta pe nemernic. — A dispărut, de parcă ar fi înghițit-o pământul.

— Pământul nu înghite decât pe aceia, pe cari oamenii îi vâra în el! — strigă Cara. — Cum se poate ca din toată casa aceasta nimeni să n'o fi văzut? Nu erau aici servitorii?

— Ba erau aici, dar niciunul n'a văzut-o — răspunse fosta hangioaică. — I-am întrebat eu pe toți, dar nimeni n'a zărit-o. Am fost chiar și la domnul maior să-l întreb, dar nici el nu știe nimic despre ea.

— La care maior? — întrebă Cara.

— La domnul maior Salines, unul din chiriașii mei.

— Și de ce te-ai dus la el să-l întrebi? — cercetă trădătorul, în ochii căruia se aprinse deodată o lumină stranie.

— Fiindcă în după amiaza aceea numai el a fost aici dintre chiriași și m'am gândit că poate a văzut-o când a fugit.

Petre Cara rămase pe gânduri câteva clipe. Apoi, o lucire stranie se aprinse în ochii lui mici, de vișure.

Se apropiă și mai mult de bătrână, o apucă de bărbie, îi ridică în sus capul, astfel încât să fie silită să privească în ochii lui și întrebă, pe un ton, care-i îngheță sângele în vine bieteii bătrâne:

— Kassayné, uită-te la mine și răspunde drept la ce te întreb. Dar să nu-mi spui minciuni, căci ți-a sunat ceasul din urmă.

---

Cereți mâine numărul 28 tuturor chioșcarilor și  
vânzătorilor de ziare — 2 lei exemplarul.